DOSAR NR.5189/2/2012 R O M Â N I A

CURTEA DE APEL BUCUREŞTI

SECŢIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA CIVILĂ NR.1034

ŞEDINŢA PUBLICĂ DIN DATA DE 19.03.2013

CURTEA COMPUSĂ DIN :

PREŞEDINTE CANACHEU CLAUDIA

GREFIER RADU MARIANA

Pe rol soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII în contradictoriu cu pârâtul GĂINĂ – NEGRU TOADER.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică au răspuns reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, prin consilier juridic ...., cu delegaţie la dosar şi pârâtul GĂINĂ – NEGRU TOADER prin avocat .... cu împuternicire avocaţială la dosar.

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Apărătorul pârâtului arată că săptămâna trecută a studiat înscrisurile originale din dosarele aflate la CNSAS şi că în urma consultării acestor înscrisuri a completat apărările. Depune la dosar întâmpinare susţinând că aceasta cuprinde apărări noi.

Se comunică reprezentantului reclamantului copia întâmpinării.

La a doua strigare a cauzei, reprezentantul reclamantului arată că nu solicită amânarea cauzei, întrucât întâmpinarea depusă la acest termen nu conţine elemente noi faţă de prima întâmpinare formulată în cauză.

Apărătorul pârâtului invocă excepţia necompetenţei materiale a instanţelor de judecată în raport de împrejurarea că Nota de Constatare întocmită în cauză de CNSAS are nr. DI/I/676/21.03.1012, iar în înscrisul aflat la fila 29 din dosar se face referire la Nota de Constatare nr. S/DI/676/21.03.1012.

Reprezentantul reclamantului solicită respingerea excepţiei arătând că, potrivit disp. art. 11 alin.1 din OUG 24/2008, acţiunea în constatarea calităţii de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia se introduce la Secţia de contencios administrativ şi fiscal a Curţii de Apel Bucureşti. În speţă, nota de constatare, care nu este un act administrativ, a fost aprobată prin procesul – verbal nr.33 din data de 17.05.2012 şi numărul acesteia conţine litera S de la secret de serviciu, iar în vederea depunerii acţiunii în instanţă se desecretizează şi dispare litera S din numărul notei de constatare.

Curtea respinge excepția necompetenței materiale constatând că, potrivit art.11 din OUG 24/2008, competența de soluționare a unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia este de competența exclusivă a Curții de Apel București – Secția Contencios Administrativ și Fiscal.

Curtea acordă cuvântul pe propunere de probe.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosar.

Apărătorul pârâtului solicită proba cu înscrisurile depuse la dosar și arată că a depus la CNSAS o cerere prin care a solicitat să-i fie comunicat tabelul cu lucrătorii Securității care au instrumentat dosarul având cota CNSAS R 259512. Solicită acordarea unui termen pentru a depune la dosar acest tabel.

Reprezentantul reclamantului se opune la solicitarea pârâtului arătând că nu are nicio relevanță în cauză activitatea ofițerilor care îl aveau în legătură pe pârât. Arată că cererea pârâtului depusă la CNSAS în acest sens va fi analizată în conformitate cu disp. OUG 24/2008.

Curtea apreciază că proba cu înscrisurile depuse la dosar, solicitată de ambele părți, este utilă, concludentă și pertinentă soluționării cauzei și o încuviințează. Cât privește cererea pârâtului de depunere la dosar a tabelului cu lucrătorii Securității care au instrumentat dosarul R 259512, cerere adresată de pârât CNSAS la data de 11.03.2013, apreciază că nu are legătură cu soluționarea prezentei cauze, întrucât această cerere va fi soluționată de CNSAS în conformitate cu prevederile OUG 24/2008 și în funcție de rezultatul acestor verificări se va putea proceda la sesizarea Curții de Apel București cu acțiune în constatarea calității de lucrător al Securității a persoanelor identificate pe baza cererii formulate de pârât.

Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii și constatarea calității de colaborator al Securității în privința pârâtului arătând că sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 2 lit. b din OUG 24/2008, în sensul că acesta a furnizat Securității informații despre persoane care doreau să părăsească țară și prin furnizarea acestor informații a fost încălcat dreptul la viață privată.

Pârâtul, prin apărător, solicită respingerea acțiunii arătând că este o inducere în eroare faptul că prin angajamentul olograf semnat sub numele conspirativ „Gelu" pârâtul s-a angajat în scopul supravegherii calificate a unei foste cetățene române DAM stabilită în RFG pentru perioada cât aceasta se afla în țară. Susține că acest fapt nu rezultă din înscrisurile depuse la dosar și că obiectivul real al acestui angajament a fost includerea pârâtului într-o rețea de contraspionaj. Mai arată că nota informativă din 03.02.1982 nu se referă la DI și că nimic din ce susține reclamantul nu

este cuprins în acest act. Susține că angajamentul a fost dat la sediul miliției Gheorghieni, între orele 15.00-17.00, sub presiune pentru că sora să avea un prieten în străinătate.

CURTEA,

Prin acțiunea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 27.06.2012, reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a solicitat instanței să aprecieze asupra calității pârâtului GĂINĂ – NEGRU TOADER de colaborator al Securității.

În motivarea acțiunii a arătat că prin cererea nr. P 7031/10/25.05.2010 adresată C.N.S.A.S. de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, se solicita verificarea pârâtului, în calitate de deținător al titlului de luptător pentru victoria revoluției din decembrie 1989. Ținând cont de prevederile art. 3 lit. z din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

Așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/676/21.03.2012 și din înscrisurile atașate acțiunii, pârâtul a fost recrutat la data de 22.09.1981, de către Serviciul 3 din cadrul I.J.S. Harghita, sub numele conspirativ „GELU", pentru supravegherea calificată a unei foste cetățene române, stabilită în R.F.G. pe perioada cât aceasta se află în țară, precum și pentru supravegherea unor elemente semnalate cu intenții de evaziune. La aceeași dată a semnat angajament olograf.

Reclamantul a apreciat că este îndeplinită prima condiție reglementată de art. 2 lit. b din OUG 24/2008, aceea ca informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. Potrivit cadrului legal, pentru reținerea calității de colaborator al Securității este necesar doar ca materialele probatorii de tipul celor arătate în textele de lege, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentate ale omului. Aceasta și pentru că legiuitorul a înțeles să nu condiționeze în nici un fel cadrul în care să se desfășoare activitatea de transmitere de informații. Cu privire la forma sub care s-au păstrat aceste informații până în prezent, atât materiale olografe provenind de la pârât, cât și materiale redactate de ofițer, subliniază că definiția legală arată că este colaborator al Securității „persoana care a furnizat informații indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale". Din formularea de mai sus, se observă clar că legiuitorul a

dat o forță probantă egală atât notelor olografe provenite de la persoana verificată, cât si „relatărilor verbale consemnate de lucrătorii Securității. Sintagma „indiferent sub ce formă", cât se poate de elocventă în acest sens, arată, în primul rând, faptul că niciuna dintre cele două modalități de evidențiere a informațiilor furnizate Securității - informațiile reținute în materialele olografe provenite de sau cele furnizate verbal şi reținute în rapoartele lucrătorilor Securității nu se bucură un tratament privilegiat. De asemenea, formularea „indiferent sub ce formă" demonstrează că o astfel de informație are valoare probantă în mod independent, nefiind necesară coroborarea acesteia cu datele provenite din alt înscris sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă. Cu toate acestea, în speța dedusă judecății informațiile se verifică.

De asemenea, susține că interpretarea teleologică a prevederilor art. 2 lit b duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității, persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deşi puteau, şi, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice. În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat şi, în plus, un astfel de denunț nu şi-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist. O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului" doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminare era tipică regimurilor dictatoriale.

De asemenea, este îndeplinită şi cea de-a doua condiție conform căreia informațiile trebuie să vizeze îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului având în vedere că legea cere numai „vizarea" încălcării unor drepturi, iar nu încălcarea lor propriu-zisă. S-a statuat că atât timp cât informațiile erau apte de a produce o reacție din partea Securității, iar informatorul ar fi trebuit să conştientizeze posibilitatea unei astfel de reacții, condiția vizării încălcării unor drepturi este realizată.

Astfel, materialele furnizate pe parcursul colaborării cu organele de securitate care, apreciază că îndeplinesc prima condiție impusă de legiuitor, se circumscriu motivului recrutării, anume acela de a semnala persoanele cu intenții de evaziune. Astfel, deşi motivul principal al recrutării l-a constituit încadrarea informativă a numitei D.A.M., suspectă că ar culege informații pentru R.F.G., în fapt pârâtul a informat despre fratele acesteia şi în special despre intențiile acestuia de a rămâne în străinătate. Relevantă în acest sens este nota din 03.02.1982 în care sursa <GELU> relatează securității că numitul D.I. va încerca şi pe viitor să obțină aprobare să-şi viziteze sora, subliniind că „dacă va ajunge în R.F.G.

nu se va mai întoarce", ba mai mult, „motivul pentru care s-a căsătorit aşa tânăr" fiind tocmai acela de a prezenta garanţii pentru obţinerea aprobării de plecare. La doi ani de la această primă informare, pârâtul îl semnalează pe domnul D.I. că nu a renunţat la ideea plecării „fiind interesat de limba germană". În această notă , sursa <GELU> îşi exprimă temerea că, folosind pretextul de a participa la nunta din Ungaria, numitul D.I. ar încerca să treacă în R.F.G. cu un paşaport fals, procurat de cumnatul său. O semnalare similară, în care este redată dorinţa aceliaşi persoane de a se stabili definitiv în R.F.G. este cea din 12.03.1985 . Noutatea faţă de celelalte materiale furnizate despre numitul D.I. este aceea că, în această notă, pârâtul arată şi motivul intenţiei de evaziune, anume „că la noi nivelul de trai est foarte scăzut" iar oamenii nu pot cumpăra ce vor. O altă persoană care a făcut obiectul delaţiunilor pârâtului este profesorul de engleză G.M. Despre acesta informează că are cunoştinţe în străinătate, cunoştinţe care l-ar ajuta, deoarece dacă i s-ar aproba o plecare în străinătate, nici această persoană nu ar reveni în ţară . Ca urmare a sarcinilor primite de la organele de securitate, pârâtul „s-a deplasat la numitul G.M.", a simulat că este foarte obosit şi l-a rugat să se ducă la autoservire să cumpere ceva, tocmai pentru ca să poată lua mulajul cheii de la locuinţă .

Faţă de conţinutul delaţiunilor, reclamantul precizează că intenţia unei persoane de a-şi stabili definitiv domiciliul într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviţi ca nişte trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode reuşeau să-şi îndeplinească visul de a rămâne în străinătate, erau denumite batjocoritor „fugiţi", iar bunurile rămase în ţară le erau confiscate.

De asemenea, cei ale căror intenţii de plecare definitivă din ţară erau descoperite şi zădărnicite - cu ajutorul informatorilor (cum este cazul în speţă) sau prin alte mijloace – erau denumiţi „suspecţi de evaziune" şi persecutaţi de organele represive ale regimului. Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată paşaport, nici măcar pentru călătorie într-o ţară socialistă. În plus, evoluţia profesională a acestor persoane avea de suferit îngrădindu-li-se accesul la anumite funcţii şi profesii. Supravegherea lor de către Securitate devenea extrem de strictă.

Cei care „aveau intenţii de evaziune" alegeau - în situaţii limită (imposibilitatea părăsirii legale a ţării), cu riscul vieţii - forţarea frontierei. Alegerea celei din urmă soluţii nu făcea din aceste persoane nişte infractori de drept comun, întrucât, spre deosebire de situaţia din prezent, trecerea frauduloasă a frontierei nu era motivată de activităţi de contrabandă, de trafic de fiinţe umane sau de trafic de narcotice, ci de interese legitime recunoscute oricărei fiinţe umane: prosperitatea, realizarea personală şi libertatea. Dreptul oricărei persoane de a părăsi orice ţară, inclusiv cea de

origine, era stipulat de pactele internaționale la care România era parte, dar era încălcat sistematic de statul comunist.

Este adevărat că trecerea frauduloasă a frontierei era pedepsită penal. La fel de adevărat este că legea penală a epocii pedepsea uneltirea împotriva ordinii sociale sau propaganda împotriva orânduirii socialiste, prin urmare orice atitudine îndreptată împotriva regimului putea fi pedepsită penal. Astfel, teza potrivit căreia denunțarea unei fapte prevăzute de legea penală nu ar trebui să ducă astăzi la reținerea calității de colaborator al Securității este o interpretare împotriva aplicării normei actuale, iar nu în sensul aplicării ei.

În cursul anului 1987, pentru informațiile furnizate organelor de securitate, pârâtul a fost recompensat cu diverse sume de bani.

În concluzie, se observă că prima condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității prin furnizare de informații este îndeplinită.

Şi ce-a de-a doua condiție este asigurată deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viață privată) şi, prin urmare, a vizat această consecință. Spre exemplu, ca urmare a delațiunilor pârâtului, numitul D.I. şi familia acestuia au fost avizați negativ pentru plecarea în R.F.G., îngrădindu-i-se dreptul la libera circulație. De asemenea, persoanele semnalate cu intenții de evaziune au fost încadrate informativ, pârâtul primind sarcina de a stabili ce pregătiri fac, de a lua mulaj de pe cheile de la apartament. Notele informative identificate dovedesc că încălcarea dreptului la viață privată chiar s-a materializat. În concluzie se îndeplineşte şi cealaltă condiție impusă de legiuitor pentru reținerea calității de colaborator al Securității deoarece informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viața privată prevăzut de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Pârâtul a depus întâmpinare la termenul din 06.11.2012, pe care a completat-o la termenul din 19.03.2013, solicitând respingerea acțiunii, invocând faptul că înscrisurile depuse de reclamant la dosar nu sunt certificate pentru conformitate, astfel cum prevăd disp. art. 11 alin.3 din OUG 24/2008, art. 112 pct.5, art. 139 alin.1 C.pr.civ., nerespectarea acestor prevederi legale ducând la pronunțarea de către instanță a unei hotărâri ce poate fi anulată, conform art. 105 C.pr.civ.

Ataşarea înscrisurilor în copie necertificată, fără a avea posibilitatea să compare această copie cu originalul este, în opinia pârâtului, o neîndeplinire a unui act procedural obligatoriu ce-l lipseşte de garanţia dreptului la apărare.

Pe fondul cauzei a precizat că motivarea acţiunii este confuză, contradictorie, ambiguă şi neconformă cu situaţia de fapt şi de drept, întrucât scopul recrutării sale a fost acela de a avea calitatea de informator în problema contraspionajului vest german.

Se reţine în mod greşit că a semnat angajamentul cu numele conspirativ „Gelu", în realitate, subscriptul reprezintă semnătura sa originală, personală, singura pe care o aplică şi în prezent pe orice document. Acest pseudonim „Gelu" reprezintă prenumele său neoficial, care nu este trecut în certificatul de naştere.

S-a angajat să sprijine organul de securitate în activitatea pe care o desfăşoară(cea de contraspionaj vest-german), considerând că aceasta este o obligaţie patriotică, în mod nereal afirmând reclamantul că în angajament există obligaţia de a da informaţii şi despre evazionişti.

Informaţiile verbale consemnate de lucrătorul de securitate sunt pur întâmplătoare, fiind colaterale obiectivului „Panni".

Pârâtul susţine că argumentarea reclamantului cu privire la D.I. este echivocă, subiectivă şi superficială deoarece nota din 07.05.1985 se referă la D.O. şi nu la D.I. D.O. nu există în realitate, DAM având doar un frate şi nu doi.

Nu există nicio notă informativă semnată de pârât cu privire la activităţile sau atitudinea duşmănoasă a lui D.I. şi care să-i fi încălcat drepturile fundamentale.

Toate relatările despre D.O. sunt date numai de lucrătorii de Securitate şi, în mare majoritate, nesemnate.

Referitor la G.M. susţine că afirmaţiile reclamantului nu realizează raportul de cauzalitate în ce priveşte întrunirea celor două condiţii obligatorii ale calificării ca şi colaborator al poliţiei politice, în sensul OUG 24/2008.

A mai arătat că nu a desfăşurat activităţi de natura celor prev. de art. 2 lit. b din OUG 24/2008, întrucât scopul activităţii sale a fost numai acela de contraspionaj pe relaţia R.F.G., având obiectiv „Panni" şi se referea la observarea a doi cetăţeni vest - germani pe perioada cât se aflau în România.

Informaţiile despre elementele evazioniste, consemnate de securist, au fost în majoritate nesemnate de lucrătorul de Securitate.

A invocat Decizia Curţii Constituţionale nr.672/2012 şi a susţinut că reclamantul nu a reţinut că pârâtul a fost hărţuit de fosta Securitate, având dosar de urmărire informativă, fiind obligat în final să plece din Gheorghieni împreună cu familia la Eforie Sud în anul 1987.

Motivul şantajului a fost sora sa care a hotărât să se căsătorească cu un student american şi să plece în SUA, dorinţă care s-a realizat.

Au fost depuse la dosar copii ale următoarelor înscrisuri : Noa de Constatare nr. DI/I/676/21.03.2012, cererea de verificare nr. P 7031/10/25.05.2010 adresată CNSAS de către Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor din Decembrie 1989, înscrisuri din dosarul având cota CNSAS R 259512.

Referitor la susţinerea conform căreia a fost lipsit de garanţia dreptului la apărare, din cauza necertificării de către reclamant a copiilor înscrisurilor depuse la dosar, Curtea reţine pe de o parte, că pe aceste copii este aplicată ştampila având consemnate menţiunile : CNSAS; 05 septembrie 2012; Direcţia Arhivă Centrală, reprezentantul reclamantului susţinând la termenul de judecată din 05.02.2013 că prin aplicarea acestei ştampile au fost certificate copiile documentelor depuse la dosar.

Pe de altă parte, la acelaşi termen de judecată, instanţa a admis cererea pârâtului de amânare a cauzei pentru a-i da posibilitatea să studieze înscrisurile în original, aflate în arhiva CNSAS, cererea de studiere a acestor înscrisuri fiind adresată CNSAS la data de 30.08.2012.

La termenul de judecată din 19.03.2013, apărătorul pârâtului a precizat că au fost studiate înscrisurile în original, la sediul CNSAS, iar ca urmare a studierii acestora, depune la dosar o nouă întâmpinare care conţine apărări suplimentare faţă de cele cuprinse în prima întâmpinare.

În consecinţă, este neîntemeiată susţinerea pârâtului că nu a avut posibilitatea să compare copia necertificată cu originalul şi că în acest mod a fost lipsit de garanţia dreptului la apărare.

Analizând înscrisurile depuse la dosar, Curtea reţine în fapt că dosarul având cota CNSAS R 259512 îl are ca titular pe pârât, care a fost recrutat în calitate de informator de Inspectoratul Judeţean Harghita pentru supravegherea mai calificată „ pe perioada cât se va afla în ţară" a lui D.A.M. din R.F.G lucrată prin dosar de urmărire informativă, fiind suspectă de culegere de informaţii din România cu ocazia vizitelor sale în ţară".

În dosar se află Angajamentul din 22.09.1981, întocmit şi semnat olograf de pârât, prin care se angajează să sprijine organele de securitate în activitatea pe care o desfăşoară, considerând că aceasta este o obligaţie patriotică.

De asemenea, dosarul conţine mai multe note informative întocmite şi semnate olograf de către pârât, cu numele conspirativ „Gelu" , primite de lucrători din cadrul Inspectoratului Judeţean Harghita – Serviciul 3, după cum urmează:

Nota din 20.03.1987 consemnează relatarea pârâtului referitoare la un profesor – G.M. care i-a spus pârâtului că ascultă frecvent postul de radio BBC, că are un prieten în SUA care lucrează la biblioteca americană

din Washington şi cu care corespondează. I-a mai spus că mai are un prieten în R.F.G. care îi trimite periodic muzică pe casete şi benzi, nu a specificat cine este şi de unde îl cunoaşte.

La această notă informativă, cpt. D.A. de la Inspectoratul Judeţean Harghita – Serviciul 3 întocmeşte o notă în care se menţionează că „G. M. - profesor de engleză în GHEORGHENI - este lucrat de Serv. III prin dosar de urmărire informativă, fiind suspect de culegere şi transmitere de informaţii. S.T. Informatorul a fost instruit ca în data de 20.03.1987 să-l viziteze la domiciliu conform înţelegerii anterioare, ocazie când să facă în aşa măsură pentru a sta cât mai mult la domiciliu acestuia, în ideea ca în eventualitatea că va fi vizitat de cetăţeanul american A. N. şi N. F. din ANGLIA să poată participa la discuţii. În perspectivă informatorul a fost instruit să se apropie cât mai mult de G. M. în primul rând prin luarea de ore de limba engleză (pentru a nu se deconspira), apoi să-i ceară părerea în mod serios în legătură cu oportunitatea ascultării emisiunilor postului de radio BBC sau a intra în relaţii de corespondenţă cu o persoană din străinătate, în ideea însuşirii mai bine a limbii engleze. De asemenea, să-i ceară sprijinul în corectarea scrisorilor în limba engleză pe care le va trimite persoanei din Occident cu care va coresponda. M.L. Nota se exploatează în D.U.I. <BORCEA> (numele conspirativ de urmărire al lui G. M.) Serv. III - Lt. maj. C.I."

În Nota informativă din 24.03.1987, întocmită şi semnată de pârât, se arată : „Conform sarcinilor trasate sursa s-a deplasat la numitul G. M. pe care l-a găsit singur acasă. Am simulat faptul că sunt foarte obosit, rugându-l să meargă până la Autoservirea din vecinătatea locuinţei sale pentru a cumpăra 2 sticle de vin, dându-i bani în acest sens. În perioada cât a fost plecat i-am luat mulajul de la cheia de la locuinţă".

Această notă a fost furnizată în urma sarcinilor trasate pârâtului la întâlnirea anterioară, astfel cum menţionează lucrătorul de Securitate care a primit nota respectivă şi care a dispus exploatarea acesteia la DUI <Borcea>.

O altă notă informativă furnizată de pârât ca urmare a sarcinilor trasate este cea din 07.04.1987 în care se consemnează : „Sursa mă informează că în conformitate cu sarcinile trasate am continuat să-l vizitez la domiciliu pe G.M. sub pretextul învăţării limbii engleze, în această perioadă cel în cauză mi-a relatat că are în Anglia un prieten pe care l-a cunoscut la Sibiu în staţiunea Păltiniş, cu acesta făcând dese deplasări în munţi în împrejurimile Sibiului. Nu a specificat cum îl cheamă decât doar faptul că nu s-a întâlnit cu el de mai mult timp şi că ar dori să îl revadă. Despre celelalte relaţii ale sale din străinătate nu a amintit nimic cu toate că în unele momente am încercat să aduc discuţia despre aceste relaţii. De fiecare dată ocolea acest subiect sau îmi relata unele probleme de

suprafață, fără a intra în amănunte. Nu am insistat asupra acestor probleme pentru a nu-i crea suspiciuni".

Pârâtul a fost instruit să-l viziteze în continuare la domiciliu pe G.M. pentru a consolida relația cu acesta, fără a insista asupra relațiilor sale din străinătate, doar în cazul când el ar aduce discuția despre acest subiect.

În Nota informativă din 26.05.1987, întocmită şi semnată olograf de pârât se menționează „Sursa vă informează că în conformitate cu sarcinile trasate am continuat să îl vizitez pe G. M. la domiciliul acestuia. La penultima vizită la el acasă, fiind puțin sub influența băuturilor alcoolice, a afirmat față de mine şi de prietena lui, E., că dacă ar avea posibilitatea şi i s-ar aproba o plecare în străinătate, nu ar mai reveni în țară. Mi-a zis doar că are un unchi în S.U.A. si un prieten la Biblioteca americană din WASHINGTON, care l-ar ajuta dacă ar reuşi să plece".

Tot despre G.M. relatează şi în Nota informativă din 01.07.1987, în care arată că în ultimele 2 săptămâni G.M. a fost plecat de 2 ori la Sibiu, la una din aceste deplasări afirmând că merge deoarece trebuie să se întâlnească cu nişte prieteni sosiți din R.F. Germania în vizită la Sibiu.

Conform notei întocmite de ofițerul care a primit nota informativă, pârâtul a fost intruit ca la următoarea întâlnire cu obiectivul să stabilească programul şi intențiile pe care le are în perioada vacanței de vară a copiilor, unde se va deplasa, de către cine mai este vizitat la domiciliu.

Toate aceste note informative au fost exploatate în D.U.I. <Borcea>.

În dosarul având cota R 259512 se află şi note întocmite olograf de lucrători din cadrul Inspectoratului Județean Harghita – Serviciul 3, cu privire la informațiile furnizate de informatorul „Gelu".

Astfel, în nota din 03.02.1982, lt. Maj. D.A. menționează că „Informatorul <GELU>, cu ocazia întâlnirilor avute, ne-a relatat că se află în relații apropiate cu D. I. din CIUMANI, muncitor la Întreprinderea Mecanică din GHEORGHENI. Acesta a intenționat anul trecut să meargă în vizită la sora sa, D. A.M. din R.F.G., însă nu a primit aprobare. De asemenea, cel în cauză a afirmat de mai multe ori față de informator că va încerca si în viitor să meargă în vizită în R.F.G., însă dacă va ajunge în R.F.G. nu se va mai reîntoarce. Chiar pentru a prezenta mai multă garanție s-a căsătorit aşa de tânăr".

Conform notei din 07.05.1984, întocmită olograf de cpt. D.A. „Cu ocazia întâlnirii avute în data de 07.05.1984 cu informatorul <GELU> ne informează că numitul D. I., muncitor la Întreprinderea Mecanică, domiciliat în CIUMANI, are depuse acte de plecare cu soția în R.F.G. la sora sa, D. A. M., care este venită în vizită la părinții săi din CIUMANI. Din discuțiile purtate cu acesta în mai multe rânduri informatorul <GELU> şi-a dat seama că acesta odată ajuns în R.F.G. nu se mai reîntoarce. A afirmat că cumnatul său, F. D., din R.F.G. care este polițist, o să-l ajute să se angajeze. De asemenea, D. I. este preocupat de însuşirea limbii germane. În

data de 08.06.1984 cel în cauză trebuie să participe la nunta unei rude de-a sa din R.P. UNGARĂ, sens în care sora sa va interveni la biroul de paşapoarte din M. CIUC, la tov. C., pe care-l cunoaşte personal, ca să-i elibereze până la acea dată paşaportul. Informatorul <GELU> afirmă că nu este exclus ca D. I. să se folosească de această nuntă numai să ajungă în R.P.U., de unde cumnatul său cu un paşaport fals să-l ducă până în R.F.G. Din câte a constatat <GELU> D. F. ține foarte mult la cumnatul său, D. I., marea majoritate a timpului se află împreună."

Se mai consemnează de către ofițerul de Securitate că D.I. se află în atenția Serv. II – fiind suspect de evaziune S.T. În discuțiile pe care le va purta în continuare cu D.I. să stabilească ce pregătire face, ce comentează în legătură cu situația economică din R.S.R. şi ce intenții are în viitor. În cooperare cu Serv. II se va aviza negativ plecarea fam. D. din Ciumani în R.F.G.

În nota din 04.09.1984, întocmită olograf de cpt. D.A., sunt consemnate informațiile furnizate de informatorul „Gelu" despre S E din SUA care, în perioada cât era elev la Liceul „Salamon Erno" din Gheorghieni, a făcut parte dintr-o organizație de tineri care avea ca scop fuga din țară. Pentru activitatea desfăşurată a fost condamnat la 2 ani închisoare.

La data de 16.10.1984, Cpt. D.A. întocmeşte olograf o notă-raport în care se consemnează informațiile primite de la informatorul „Gelu" despre S.D. care, în perioada cât a lucrat în R.F.G., în atelierul lui S.L., a câştigat foarte bine şi a avut intenția să nu se mai întoarcă în țară. Valută necesară plecării în Occident a avut de la cetățeanul austriac R.W. care se află în interes de serviciu la Coop „Lacu Roşu" din Gheorghieni.

Potrivit notei întocmite olograf de cpt. D.A. la 12.03.1985, „Conform sarcinilor trasate anterior informatorul <GELU> s-a întâlnit de mai multe ori cu D. O. din CIUMANI. Acesta printre altele i-a confiat că în vara aceasta intenționează să plece în vizită la sora sa, D. A. M., din R.F.G. A afirmat că dacă va reuşi să meargă în R.F.G., nu se va mai întoarce în țară, pe motiv că la noi nivelul de trai este foarte scăzut, deşi oamenii au bani, nu pot cumpăra ce vor. Este nemulțumit că pentru o maşină în țara noastră trebuie să stai 5 ani de zile pe când în R.F.G. chiar fără bani poți avea o maşină, cu toate că ulterior plăteşti dobânzi mai mari. El doreşte ca acum cât este tânăr să aibă maşină şi nu la 50 de ani."

Mai arată ofițerul de securitate că D.O. este lucrat de Serv. II în cadrul supravegherii informative. Rudele sale din R.F.G. – respectiv D.A.M şi F sunt lucrate de Serv. III prin D.U.I. S.T.

Informatorul să mențină legătura cu D. şi să informeze operativ în legătură cu preocupările acestuia şi a rudelor sale din R.F.G., nota urmând să fie exploatată în D.U.I. „Panni" S III şi la Serv. II.

La dosar au mai fost depuse copiile următoarelor înscrisuri :

Raport din 20.03.1987 întocmit şi semnat olograf de cpt. D.A., aprobat prin semnătură olografă de cpt. M.P. – Şeful Serviciului – Inspectoratul Judeţean Harghita – Serviciul 3, prin care se solicită aprobarea din fondul C.I.S. a sumei de 400(patru sute) lei pentru recompensarea informatorului <Gelu>.

Primirea acestei sume este confirmată de întocmirea chitanţei din 20.03.1987, întocmită şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ <Gelu>, în care se menţionează că a primit de la organele de securitate suma de 400(patru sute lei).

Prin Raportul din 26.03.1987, întocmit şi semnat olograf de lt. maj. C.I., aprobat prin semnătură olografă de cpt. M.P., se solicită aprobarea sumei de 500(cinci sute) lei, folosită în combinaţia elaborată pentru luarea mulajului cheii de la locuinţa obiectivului <Borcea>.

Conform menţiunilor din chitanţa din 27.03.1987, întocmită şi semnată olograf de titular cu numele conspirativ <Gelu>, a primit de la organele de securitate suma de 500 lei(cinci sute lei), cheltuită în scopul luării mulajului de la cheia numitului G.M.

Tot pentru recompensarea informatorului <Gelu> s-a solicitat aprobarea din fondul C.I.S. a două suma a câte 500(cinci sute) lei, prin rapoartele din 26.04.1987 şi, respectiv, 10.06.1987, întocmite şi semnate olograf de lt. maj. C.I: şi, respectiv, cpt. D.A., aprobate prin semnătură olografă, de cpt. D.A. şi, respectiv de cpt. M.P.

În chitanţa din 28.04.1987, întocmită şi semnată olograf de titular, cu numele conspirativ <Gelu> se menţionează că a primit de la organele de securitate suma de 500(cinci sute) lei, iar în chitanţa din 16.06.1987 se consemnează că pentru informaţiile furnizate a primit de la organele de securitate suma de 500(cinci sute lei).

Evidenţa recompenselor acordate acestui informator este menţionată într-un tabel în care sunt precizate sumele de bani, data înmânării, precum şi gradul, numele şi prenumele ofiţerului care a efectuat retribuirea.

Curtea apreciază că sunt îndeplinite condiţiile prev. de art.2 lit. b teza I din OUG 24/2008 pentru a se constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii.

Potrivit acestor dispoziţii, colaborator al Securităţii este persoana care a furnizat informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii, prin care se denunţau activităţile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului.

Prima condiţie se referă la furnizarea unor informaţii prin care se denunţau activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi este îndeplinită, prin notele întocmite şi semnate olograf cu numele <Gelu>, pârâtul furnizând informaţii despre profesorul G.M. care ascultă frecvent

postul de radio BBC, păstrează legătura cu prietenii săi din străinătate(din SUA, din R.F.G) şi are intenţia de a rămâne în străinătate dacă ar avea posibilitatea şi i s-ar aproba o plecare în străinătate.

Ascultarea posturilor de radio din ţările occidentale şi menţinerea legăturilor cu persoane aflate în străinătate constituiau activităţi potrivnice regimului totalitar comunist, având în vedere că acest regim încerca să limiteze cât se poate mai mult contactul cetăţenilor români cu cetăţeni străini, precum şi accesul la sursele de informaţii din lumea occidentală, pentru a nu permite obţinerea unor informaţii despre condiţiile de viaţă din ţările respective, informaţii de natură să pună într-o lumină nefavorabilă regimul comunist prin comparaţie cu regimurile politice din ţările occidentale şi să determine apariţia intenţiei cetăţenilor români de a pleca din România şi de a se stabili în străinătate.

Această intenţie, cunoscută în perioada comunistă sub denumirea de intenţie de evaziune, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, de o mare gravitate, fiind expresia contestării condiţiilor de trai oferite de acest regim şi a dorinţei de a scăpa de un regim politic totalitar.

Se susţine în întâmpinare că scopul angajamentului a fost acela de furnizare a informaţiilor în domeniul contraspionajului vest german, pe perioada cât se aflau în România, prin angajamentul semnat nefiind asumată obligaţia de a da informaţii despre „evazionişti”.

Susţinerea nu poate fi reţinută ca argument în sensul respingerii acţiunii, din moment ce art. 2 lit. b din OUG 24/2008 nu reglementează ca şi condiţie pentru a fi constatată calitatea unei persoane de colaborator al Securităţii, semnarea unui angajament în care persoana să menţioneze că va furniza anumite informaţii organelor de Securitate.

Acţiunea în constatare întemeiată pe disp. art. 11 din OUG 24/2008 va fi admisă chiar dacă persoana cu privire la care se solicită constatarea calităţii de colaborator al Securităţii nu a semnat un angajament cu Securitatea, atât timp cât sunt îndeplinite cumulativ condiţiile prev. de art. 2 lit. b din ordonanţă.

Împrejurarea că angajamentul pe care l-a semnat nu se referă în mod expres la furnizarea unor informaţii despre evazionişti nu este relevantă în cauză, ceea ce prezintă relevanţă fiind conţinutul informaţiilor furnizate de pârât.

Informaţii referitoare la intenţia de evaziune sunt menţionate nu doar în notele întocmite şi semnate olograf de pârât, ci şi în notele întocmite olograf de lucrătorii Securităţii, anterior amintite, pe baza informaţiilor furnizate pârât.

Cu privire la acestea din urmă, pârâtul a invocat Decizia nr.672/2012 a Curţii Constituţionale, prin care s-a constatat că sintagmele „indiferent sub ce formă” şi „relatări verbale consemnate de lucrătorii

Securității" din cuprinsul art. 2 lit. b din OUG 24/2008 sunt neconstituționale.

Curtea reține considerentele acestei decizii potrivit cărora „relatările verbale consemnate de lucrătorii Securității" nu pot fi administrate şi apreciate, individual, ca probe unice. Cu alte cuvinte, asemenea documente nu pot avea forță probantă luate izolat şi, ca atare, nu pot servi ca temei al admiterii acțiunii în constatare decât dacă, pe calea unei atente şi complete analize, sunt coroborate cu datele sau informațiile provenite din alte documente sau rezultate din administrarea altui mijloc de probă.

Rezultă, aşadar, că documentele întocmite de lucrătorii Securității pe baza relatărilor verbale ale informatorilor Securității pot avea forță probantă în cadrul acțiunii în constatare promovate de CNSAS, în măsura în care se coroborează cu datele ce provin din alte documente sau din administrarea altui mijloc de probă.

Curtea reține că în speță nu se contestă furnizarea informațiilor menționate în notele întocmite de ofițerii de Securitate, pârâtul susținând în întâmpinare că informațiile verbale consemnate de lucrătorul de securitate sunt pur întâmplătoare, fiind colaterale obiectivului „Panni" (obiectivul Panni era numita D.A.M. din R.F.G., pentru supravegherea căreia, pe perioada cât se afla în țară, fusese recrutat pârâtul în calitate de informator).

Pârâtul insistă asupra faptului că recrutarea sa a avut ca scop furnizarea informațiilor despre obiectivul <Panni>, astfel încât celelalte informații din notele întocmite de ofițerii de Securitate nu au legătură cu acest obiectiv, deci nu ar trebui să fie avute în vedere la soluționarea prezentei acțiuni.

Art.2 lit. b din OUG 24/2008 se referă la informații prin care se denunțau activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fără a stabili că aceste informații trebuie să se refere exclusiv la scopul pentru care informatorul a fost recrutat, astfel încât susținerea pârâtului privind caracterul colateral al informațiilor ce se regăsesc în notele întocmite de lucrătorii Securității este irelevantă în cauză.

Aceste informații vizează, aşa cum s-a arătat, intenția mai multor persoane, printre care şi D.I. – fratele obiectivului <Panni>, de a se stabili în străinătate, motivul invocat de acesta din urmă fiind nivelul de trai foarte scăzut din țară.

Nu doar intenția de evaziune era o atitudine potrivnică regimului comunist, ci şi exprimarea unor critici la adresa condițiilor de trai existente în perioada comunistă, asemenea critici nefiind tolerate de regimul politic din acea vreme, care considera că asigură cele mai bune condiții de viață.

În consecință, şi aceste informații se încadrează în sfera de reglementare a art. 2 lit. b din OUG 24/2008.

Cu privire la informațiile despre D.I., pârâtul arată în întâmpinare că nota din 07.05.1985 se referă la D.O. şi nu la D.I., iar D.O. nu există în realitate DAM(obiectivul <Panni>) având un singur frate.

Sub acest aspect, Curtea reține că este vorba despre nota din 12.03.1985 în care se consemnează că informatorul Gelu s-a întâlnit de mai multe ori cu D.O. din Ciumani. Acesta, printre altele, i-a confiat că în vara aceasta intenționează să plece în vizită la sora sa, DAM, din R.F.G. A afirmat că dacă va reuşi să meargă în RFG nu se va mai întoarce în țară.

Este adevărat că în notele din 03.02.1982, 29.12.1982 şi 07.05.1984 se precizează că fratele lui DAM este D.I., dar Curtea apreciază că şi nota din 12.03.1985 se referă la aceeaşi persoană, din moment ce în tabelul cu relațiile persoanei din rețea, care prezintă interes pentru securitatea statului, este menționat doar DI(poziția nr.5), nu şi o altă persoană – D.O.

Dacă ar fi fost vorba despre două persoane diferite D.I. şi D.O. – frați ai D.A.M, este evident că ambele persoane ar fi fost menționate în acest tabel, întrucât din cauza intenției de evaziune, ambele ar fi prezentat interes pentru securitatea statului, nu doar una dintre acestea.

În consecință, se constată că notele întocmite de ofițerii de Securitate consemnează informații furnizate de pârât despre D.I.- fratele lui D.A.M., care era lucrat în supraveghere informativă.

Curtea apreciază că este îndeplinită şi cea de-a doua condiție reglementată de art. 2 lit. b teza I din OUG 24/2008, conform căruia informațiile furnizate au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului, în speță fiind vorba despre dreptul la viața privată prevăzut de art. 33 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la liberă circulație prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

Prin furnizarea informațiilor, pârâtul a conştientizat că persoanele la care se referă aceste informații pot face obiectul unor măsuri de urmărire şi verificare luate de organele de securitate, ceea ce presupune că a vizat această consecință constând în încălcarea dreptului la viață privată.

Mai mult, se constată că în cazul lui D.I. şi a familiei acestuia a avut loc încălcarea efectivă a dreptului la liberă circulație, întrucât în urma informațiilor furnizate de pârât, aceste persoane au fost avizate negativ pentru plecarea în RFG.

Față de toate aceste considerente, constatând că sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 2 lit. b teza I din OUG 24/2008, Curtea va admite acțiunea şi va constata existența calității de colaborator al Securității în privința pârâtului.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab, nr.55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul GĂINĂ – NEGRU TOADER domiciliat în Eforie Sud, str. .... jud. Constanţa.

Constată existenţa calităţii de colaborator al Securităţii în privinţa pârâtului.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, azi 19.03.2013.



PREŞEDINTE
Canacheu Claudia

GREFIER
Radu Mariana

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont adm
Prezenta copie fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. 4189/2/2012



CONFORM CU ORIGINALUL

Red. C.C./Tehnored.R.M./4 ex./25.04.2013